

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор

з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ Олексій ЖИЛЬЦОВ

«___» _____ 2020 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою

Факультету здоров'я, фізичного
виховання і спорту,

протокол № 03 від «24» березня 2020 р.

Голова Вченої ради факультету, декан

_____ Георгій ЛОПАТЕНКО

ПРОГРАМА

комплексного екзамену

зі спеціалізації «Захист Вітчизни»

спеціальність: 017 Фізична культура і спорт

освітня програма: Фізичне виховання

освітній рівень: перший (бакалаврський)

УХВАЛЕНО

на засіданні кафедри фізичного
виховання і педагогіки спорту

протокол № 11 від «11» березня 2020 р.

Завідувач кафедри, к.н.ф.в.с, доцент

_____ Лілія ЯСЬКО

ЗМІСТ

Пояснювальна записка

I. Загальні вимоги до атестації

II. Етапи та загальний зміст комплексного екзамену зі спеціалізації

III. Організація діагностики якості підготовки (атестація)

IV. Критерії оцінювання якості підготовки

V. Методичне забезпечення атестації

VI. Список рекомендованої літератури

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Професійна підготовка фахівця – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості на основі удосконалення змісту й технологій навчання студента.

Важливим аспектом оптимізації професійної підготовки фахівців з фізичного виховання є посилення практичної спрямованості навчання та необхідність підготовки, насамперед, широкопрофільних фахівців. Крім того, важливим напрямком у підготовці фахівців у вищій школі стає орієнтація не тільки на професійну, але й особистісну складову, що дозволить випускнику ЗВО, відповідно до змін у сфері трудових відносин, в міру необхідності виявляти ініціативу, гнучкість та самоудосконалюватися.

Комплексний екзамен зі спеціалізації «Захист Вітчизни» є важливим завершальним етапом у підготовці фахівця. Мета цього іспиту полягає не лише у перевірці знань випускників, їх готовності до практичної діяльності за спеціальністю, але й у стимулюванні їх подальшого саморозвитку й самовдосконалення. Планомірна самостійна робота студентів, особливо під час підготовки до комплексного екзамену, допомагає систематизувати, глибше осмислити і закріпити знання, отримані в процесі вивчення тієї чи іншої дисципліни.

Програма екзамену включає основні положення з тем: формування системи знань про загальні теоретичні положення, сутність, закономірності процесу військово-патріотичного виховання; формування сукупності інтелектуальних і методичних знань з організації педагогічної діяльності викладача «Захист Вітчизни» навчального закладу; мета і завдання, основні засоби, структура та особливості підготовки і проведення уроку «Захисту Вітчизни» з учнями шкільного віку; вимоги до сучасного уроку «Захисту Вітчизни»; навчання основних нормативів, передбачених шкільною програмою; складання документів планування навчально-виховної роботи вчителів «Захисту Вітчизни»; методика розвитку професійних якостей, необхідних захиснику Вітчизни, в учнів різного віку, передбачених шкільною програмою; проведення різних форм позаурочної роботи в школі; специфіка викладання дисциплін з «Захисту Вітчизни» у різних навчальних закладах та ін.

Комплексний екзамен, що передбачає виконання певних атестаційних завдань, є адекватною формою випробувань, яка об'єктивно і надійно визначає рівень освітньої та професійної підготовки випускників закладів вищої освіти, оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки студентів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Випускник повинен продемонструвати глибокі знання з дисциплін: «Збройні сили на захисті Вітчизни», «Теорія і методика викладання

дисципліни «Захист Вітчизни»», «Стройова та вогнева підготовка», а також продемонструвати вміння застосовувати теоретичні та практичні знання для організації та проведення навчального процесу у загальноосвітніх школах.

На іспиті зі спеціалізації «Захист Вітчизни» студенти повинні проявити отримані знання, уміння та навички, які стануть основою їх свідомого і творчого підходу до розв'язання навчально-виховних завдань, допоможуть в адаптації до змін, які проходять у змісті, методах і формах організації військово-патріотичного виховання населення України.

Програма покликана надати допомогу студентам при підготовці до екзамену: визначити та систематизувати зміст дисциплін, виділити основні питання й акцентувати на них увагу, тим самим забезпечити систематизацію матеріалу і можливість самоконтролю.

З метою підвищення ефективності програми як навчально-методичного документа, до неї також включено список рекомендованої літератури.

У програмі не названі практичні уміння, якими має володіти студент, адже такою перевіркою випускника була практика зі спеціалізації. На комплексному іспиті оцінка сформованості вмінь проводиться опосередковано, критерії її визначення – правильність уявлень студента про функціональний характер того чи іншого вміння, його роль в організації навчального процесу.

Рекомендована програма складена з урахуванням вимог, що висуваються до студентів на випускному екзамені, з метою виявлення різнобічних і глибоких знань з циклу дисциплін обраної спеціалізації.

Комплексний екзамен для студентів за напрямом підготовки 6.010201 - Фізичне виховання (ОР перший (бакалаврський), денна форма навчання) проводиться в усній формі.

I. Загальні вимоги до атестації

1.1. Атестація випускників за спеціальністю «017 Фізична культура і спорт» / освітня програма «Фізичне виховання» здійснюється за допомогою засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення цілей освітньо-професійної підготовки.

1.2. Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою бакалавра за спеціальністю «017 Фізична культура і спорт» / освітня програма «Фізичне виховання», з використанням методів комплексної діагностики: складання комплексного кваліфікаційного іспиту зі спеціалізації.

1.3. Інформаційною базою, на підставі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-

професійної підготовки, є змістовні модулі дисциплін.

1.4. Атестація якості підготовки бакалавра зі спеціалізації «Захист Вітчизни» щодо встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки вимогам здійснюється після виконання студентами навчального плану у повному обсязі екзаменаційною комісією закладу вищої освіти з цього фаху. Голову ЕК затверджує Вчена рада Університету.

Діагностика якості підготовки бакалаврів здійснюється під час атестації бакалаврів у терміни, що передбачені навчальним планом.

II. Етапи та загальний зміст комплексного екзамену

2.1. Комплексний екзамен зі спеціалізації, що передбачає виконання певних атестаційних завдань, є адекватною формою випробувань, яка об'єктивно і надійно визначає рівень освітньої та професійної підготовки випускників закладів вищої освіти, оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки студентів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Зміст теоретичних і практичних питань і завдань, що виносяться на екзамен, орієнтується на діагностику рівня опанування бакалавром професійних компетенцій.

2.2. На основі узагальнених завдань випусковими кафедрами закладу вищої освіти за напрямом підготовки створюються екзаменаційні білети, що затверджуються відповідними кафедрами (додаток).

До екзаменаційних білетів входять питання, спрямовані на виявлення у студентів загальнотеоретичних знань, вміння застосовувати інтегровані знання програмного матеріалу при вирішенні практичних завдань, вираження власної думки та особистісного ставлення. Питання екзаменаційних білетів, що охоплювали увесь зміст програми з дисциплін, мають не тільки репродуктивний, а й проблемно-пошуковий характер.

Питання екзаменаційних білетів орієнтовані на перевірку системи знань випускника та його уміння чітко будувати свою відповідь із використанням належної кількості фактів й аргументів, оперуванням відповідним ілюстративним матеріалом для доведення висловленого.

**Орієнтовні питання комплексного екзамену
зі спеціалізації «Захист Вітчизни».**

1. Охарактеризуйте технології навчання у дисципліні «Захист Вітчизни».
2. Дайте визначення військовій дисципліні, розкрийте фактори її дотримання.
3. Надайте визначення поняттям: військово-патріотичне виховання, захист Вітчизни, військова служба.
4. Розкрийте суть воєнної доктрини України.
5. Опишіть тематику занять з розділу «Стройова підготовка» та охарактеризуйте особливості проведення уроку за обраною вами темою.
6. Розкрийте суть поняття: національні інтереси України та загроза національній безпеці.
7. Охарактеризуйте особливості проведення заняття з Статутів Збройних Сил України.
8. Охарактеризуйте основні розділи дисципліни «Захист Вітчизни» та перерахуйте критерії оцінювання навчальних досягнень учнів.
9. Опишіть тематику занять з розділу «Вогнева підготовка» та охарактеризуйте особливості проведення уроку за обраною вами темою.
10. Перерахуйте та охарактеризуйте форми організації занять з дисципліни «Захист Вітчизни».
11. Опишіть тематику занять з розділу «Тактична підготовка» та охарактеризуйте особливості проведення уроку за обраною вами темою.
12. Охарактеризуйте завдання, які вирішуються на уроці з дисципліни «Захист Вітчизни».
13. Опишіть тематику занять з розділу «Прикладна фізична підготовка» та охарактеризуйте особливості проведення уроку за обраною вами темою.
14. Охарактеризуйте форми занять і методи організації учнів на уроці з дисципліни «Захист Вітчизни».
15. Опишіть тематику занять з розділу «Основи цивільного захисту» та охарактеризуйте особливості проведення уроку за обраною вами темою.
16. Охарактеризуйте компетентності, які формуються у учнів в процесі засвоєння дисципліни «Захист Вітчизни».
17. Опишіть тематику занять з розділу «Домедична допомога» та охарактеризуйте особливості проведення уроку за обраною вами темою.
18. Розкрийте зміст та основні завдання системи міжнародного гуманітарного права.
19. Опишіть тематику занять з розділу «Основи національної безпеки України» та охарактеризуйте особливості проведення уроку за обраною вами темою.
20. Розкрийте правила безпечного поводження зі зброєю та боєприпасами.

21. Опишіть тематику занять з розділу «Армія України на захисті Вітчизни» та охарактеризуйте особливості проведення уроку за обраною вами темою.
22. Опишіть структуру і завдання Збройних Сил України.
23. Наведіть приклади та охарактеризуйте бойові системи виховання воїнів на основі національних бойових мистецтв.
24. Охарактеризуйте вимоги безпеки під час проведення занять на місцевості.
25. Розкрийте суть Бойового гопака як українського бойового мистецтва, охарактеризуйте особливості техніки.
26. Охарактеризуйте заборонені методи ведення війни.
27. Розкрийте суть Спасу як українського бойового мистецтва, охарактеризуйте особливості техніки.
28. Охарактеризуйте мету та завдання військово-патріотичного гуртка, розкрийте особливості проведення занять.
29. Розкрийте суть Хортингу як українського бойового мистецтва, охарактеризуйте особливості техніки.
30. Охарактеризуйте загальновійськові статuti ЗСУ.

Орієнтовні питання практичного завдання

1. Прoдемонструйте послідовність неповного розбирання автомату Калашникова.
2. Прoдемонструйте послідовність складання автомату Калашникова після неповного розбирання.
3. Прoдемонструйте порядок виконання нормативу «Одягання протигаза».
4. Прoдемонструйте порядок виконання нормативу «Спорядження магазину патронами».
5. Прoдемонструйте порядок виконання нормативу «Приготування до стрільби лежачи».
6. Прoдемонструйте порядок виконання нормативу «Заміна магазину автомата Калашникова в різних видах бою».
7. Прoдемонструйте порядок виконання нормативу «Тимчасова зупинка кровотечі. Накладання джгута на стегно або плече».
8. Прoдемонструйте порядок виконання нормативу «Накладання пов'язки на голову».
9. Прoдемонструйте порядок виконання нормативу «Тимчасова зупинка кровотечі. Накладання турнікета на стегно або плече».
10. Прoдемонструйте алгоритм дій з постраждалим при тимчасовій зупинки кровотечі за допомогою ремня.
11. Прoдемонструйте порядок виконання нормативу «Метання гранати Ф–1 на дальність» за допомогою імітаційних вправ.
12. Прoдемонструйте алгоритм дії з постраждалим без свідомості та дихання.
13. Прoдемонструйте алгоритм дії з постраждалим при проведенні

- непрямого масажу серця.
14. Продемонструйте порядок винесення поранених в умовах воєнного часу.
  15. Продемонструйте порядок переведення постраждалого в стабільне положення.

III. Організація діагностики якості підготовки

3.1. Порядок створення і робота екзаменаційної комісії

Екзаменаційна комісія створюється щорічно для проведення атестації – комплексних екзаменів і захисту кваліфікаційних робіт та діє протягом календарного року як єдина для денної, заочної форм навчання та екстернату з кожної спеціальності.

До складу комісії входять викладачі випускаючих та профільних кафедр, провідні фахівці. Персональний склад ЕК затверджується ректором не пізніше ніж за місяць до початку роботи.

Графік роботи комісії затверджується ректором.

Регламент засідань ЕК встановлює її голова.

Рішення ЕК про оцінку, а також про присвоєння випускнику освітнього рівня та кваліфікації, видачу йому документа про освіту і кваліфікацію приймається на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. Голос голови ЕК є вирішальним при однаковій кількості голосів.

Засідання ЕК протоколюються. У протоколи вносяться:

- оцінки складання комплексного кваліфікаційного екзамену;
- запитання до випускника з боку членів та голови ЕК;
- окремі думки членів ЕК;
- здобуті освітній рівень і кваліфікація;
- назва документа про освіту і кваліфікацію (з відзнакою чи без відзнаки), який видається випускнику;
- інші відомості.

Протоколи підписують голова та члени ЕК, які брали участь у засіданні. Результати захисту кваліфікаційних робіт визначаються оцінками за **100-бальною** системою ECTS та оголошуються того ж дня після оформлення протоколів засідання ЕК.

Після закінчення роботи ЕК голова складає звіт та подає його до навчального відділу. У звіті аналізується успішність складання комплексного іспиту зі спеціалізації, якість відповідей на питання екзаменаційних білетів, уміння випускників застосовувати знання при вирішенні виробничих

проблемних ситуацій, недоліки в підготовці, рекомендації щодо вдосконалення навчального процесу.

Звіти голів ЕК і результати комплексної атестації обговорюються на засіданні ради Факультету.

IV. Критерії оцінювання якості підготовки

На комплексну атестацію винесено основні питання дисциплін блоку спеціалізації, що дасть змогу перевірити стан підготовки майбутніх вчителів, виявити їхнє вміння самостійно поповнювати свої знання.

При узагальненні оцінювання відповідей на екзамені члени комісії користуються такими вимогами й критеріями:

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії оцінювання
90-100	A	студент продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання програмового матеріалу, вільно володіє спеціальною термінологією, викладає матеріал послідовно, правильно застосовує теоретичні знання з різних дисциплін для розв'язання практичних завдань; уміє розробляти методику вирішення дослідницьких проблем, використовуючи при цьому новітні досягнення педагогіки; демонструє якісне виконання практичного завдання; припускається 2-3 неточності у викладенні матеріалу, які не призводять до помилкових висновків і рішень.
82-89 75-81	B C	студент, який достатньо розкриває основний зміст теоретичних питань, володіє навичками аналізу, вміє теоретично обґрунтувати й застосувати набуті знання з методики дисциплін спеціалізації «Захист Вітчизни» при виконанні практичного завдання; правильно використовує професійну термінологію, не допускає у відповіді грубих помилок; має несуттєві помилки у висновках, узагальненнях, які не спотворюють зміст відповіді
66-74 60-65	D E	студент, який в основному правильно відповідає на питання, але викладає матеріал неповно, не завжди послідовно; відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу для виконання практичних завдань; помиляється в застосуванні професійної термінології
35-59	FX	студент, який не може розкрити основний зміст теоретичних питань, не володіє навичками застосування набутих знань для виконання практичних завдань; не володіє професійною термінологією; допускає грубі помилки в остаточних висновках; не може продемонструвати необхідні навички під час виконання практичного завдання

Набуті знання та вміння оцінюються за **критеріями**:

За кожне теоретичне питання випускник може максимально отримати 30 балів, за практичне – 40 балів. Оцінка знань випускників з дисциплін є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення зазначених курсів.

Перше питання стосується теоретичних знань з основ дисциплін спеціалізації «Захист Вітчизни», які виносяться до комплексного екзамену.

25-30 балів – випускник дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми, демонструє знання загальних характеристик, специфічних особливостей термінологічного апарату, прийомів та конкретних методів організації занять з дисципліни, висвітлює не тільки теоретичний матеріал, різні погляди вчених на певну проблему, а й наводяться влучні приклади, демонструє спроможність мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу.

20-24 бали – випускник правильно і майже в достатньому обсязі дає відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з дисциплін, демонструє розуміння специфіки, аналізує її та володіє термінологічним та понятійним апаратом дисципліни. Наявні незначні, не грубі помилки.

15-19 балів – випускник недостатньо орієнтується в матеріалі, відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу, помиляється в застосуванні професійної термінології, поверхньо розуміє особливості та специфіку організації занять з дисципліни. Наявні суттєві помилки.

1-14 балів – випускник не може викласти зміст питання, погано орієнтується у навчальному матеріалі, не вміє на належному рівні оперувати термінологічним та понятійним апаратом, не володіє навичками застосування набутих знань. Може використовувати завчені напам'ять фрази, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні помилки.

Друге питання – стосується методики викладання дисципліни «Захист Вітчизни» у загальноосвітніх закладах середньої освіти.

25-30 балів – випускник дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми, демонструє знання загальних характеристик, специфічних особливостей термінологічного апарату, наводить влучні приклади, демонструє спроможність мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу.

20-24 бали – випускник правильно і майже в достатньому обсязі дає відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з дисциплін, демонструє розуміння специфіки дисципліни, аналізує її та володіє термінологічним та понятійним апаратом. Наявні незначні, не грубі помилки.

15-19 балів – випускник недостатньо орієнтується в матеріалі, помиляється в застосуванні професійної термінології, поверхньо розуміє особливості та специфіку організації занять з дисципліни. Наявні суттєві помилки.

1-14 балів – випускник не може викласти зміст питання, погано орієнтується у навчальному матеріалі, не вміє на належному рівні оперувати термінологічним та понятійним апаратом, не володіє навичками застосування набутих знань. Відсутні приклади, допускаються грубі фактичні помилки.

Третє – практичне завдання.

30-40 балів виставляється за те, що:

випускник повністю оволодів теоретичним матеріалом, логічно і послідовно застосовує його при виконанні практичного завдання; засвідчує ознаки обґрунтованої життєвої позиції, виявляє здатність застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності вчителя дисципліни «Захист Вітчизни».

19-29 балів виставляється за те, що:

студент досить впевнено і послідовно застосовує теоретичні знання при виконанні практичного завдання, але не спроможний самостійно завершити завдання, що потребують навичок стратегічного планування та використання оперативного мислення.

1-18 балів виставляється за те, що:

студент не зміг самостійно завершити практичне завдання, його відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення; допускаються грубі фактичні помилки; погано орієнтується у навчальному матеріалі.

При оцінюванні відповіді студента члени екзаменаційної комісії керуються такими критеріями:

- правильність, змістовність, аргументованість відповідей;
- уміння проілюструвати теоретичний матеріал власними прикладами;
- уміння застосувати теоретичні знання з різних дисциплін для розв'язання практичних завдань;
- уміння самостійно зробити висновки з наведених фактів;
- володіння нормами літературної мови і культури усної відповіді.

Під час іспиту студент повинен продемонструвати такі знання й уміння:

Знати:

- основні поняття теорії дисциплін спеціалізації «Захист Вітчизни»;

- засоби військово-патріотичного виховання майбутнього захисника Вітчизни;
- загальні основи навчання спеціальних вправ та нормативів і методичку вдосконалення прикладних якостей;
- структуру та особливості підготовки і проведення занять різних типів з дисципліни «Захист Вітчизни»;
- значення міжпредметних зв'язків;
- різні форми занять з військово-прикладної підготовки;
- основи системи організаційного та методичного управління педагогічним процесом.

Вміти:

- працювати з літературою загального і спеціального напрямку за тематикою дисципліни;
- використовувати отримані знання під час розв'язування ситуаційних завдань;
- ефективно застосовувати засоби і методи навчання в процесі виконання практичних завдань;
- реалізувати методичні принципи військово-прикладного виховання, уміти використовувати отримані знання у майбутній професійній діяльності.
- методично правильно будувати уроки та інші форми занять з дисципліни «Захист Вітчизни»
- планувати і контролювати процес навчання;
- проводити педагогічні дослідження.

V. Методичне забезпечення комплексної атестації

Методичні матеріали мають забезпечити самостійну роботу студента з підготовки до комплексної атестації.

Методичні матеріали розробляються випускаючими кафедрами, розглядаються і затверджуються вченою радою Факультету.

Методичні рекомендації щодо самостійної роботи підготовки студента до комплексної атестації подаються за структурою методичних рекомендацій до складання комплексного кваліфікаційного екзамену.

Документи про освіту та кваліфікацію

Здобувачі освітнього рівня перший (бакалаврський), які успішно пройшли атестацію, отримують диплом про здобуття відповідного рівня вищої освіти за відповідною спеціальністю та кваліфікації бакалавра.

Умовами, за якими ЕК може прийняти рішення про видачу студентові диплома з відзнакою, є:

– всі оцінки з курсових робіт / проектів та практик, з яких робочим навчальним планом передбачено оцінювання дорівнюють «А» за рейтинговою шкалою оцінювання (значення оцінки - «відмінно»);

– відсоток підсумкових оцінок «А» за рейтинговою шкалою оцінювання (значення оцінки - «відмінно»), з усіх навчальних дисциплін, з яких робочим навчальним планом передбачено оцінювання, складає не менше ніж 75%, з інших навчальних дисциплін оцінка дорівнює «В» за рейтинговою шкалою оцінювання (значення оцінки - «дуже добре»);

– студент захистив дипломну, магістерську роботу / проект, склав випускні экзамени на оцінку «А» за рейтинговою шкалою оцінювання (значення оцінки - «відмінно»).

Перескладання студентами оцінок для підвищення результатів навчання не дозволяється. Отримання студентом незадовільної оцінки на одному з випускних экзаменів не позбавляє його права продовжувати проходити наступні етапи Атестації. Студент, який не склав випускний экзамен, або не з'явився на випускний экзамен без поважних причин, відраховується з університету як такий, що не пройшов Атестації.

VI. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бака М.М. Захист Вітчизни / М.М. Бака, Ю.О. Квашньов, А.О.Литвиненко. – Київ: Вежа, 2016. – 448 с.
2. Ю.О. Квашньов. Допризовна підготовка / Ю.О. Квашньов, Я.І. Конотопенко, М.І. Томчук. – Київ: Вежа, 2016. – 416 с.
3. Ганс фон Дах. Техніка бою: основи / Ганс фон Дах. – Львів: «Астролябія», 2015. – 160 с.
4. Мелецький ВМ. Захист Вітчизни [навч. посіб.]. Харків: Основа, 2012. – 320 с.
5. Герасимів ІМ., Пашко КО. Захист Вітчизни [підручник]. Тернопіль: Астон, 2015. – 352 с.
6. Пашко КО., Герасимів ІМ. Захист Вітчизни [навч. посіб.]. Харків: Сиця, 2015. – 280 с.
7. Квашньов ЮО., Бака ММ., ОЮ, Захист Вітчизни [навч. посіб.]. Київ: Вежа; 2016. – 448 с.
8. Лелека ВМ., Бахтіна АМ., Захист Вітчизни [навч. посіб.]. Харків: Ранок, 2018. – 280 с.

9. Боснюк П.З., Заболотний ВД., Захист Вітчизни [навч. посіб.] Харків: Ранок, 2018. – 454 с.
10. Мелецький В.М., Бахтін АМ., Програма «Захист Вітчизни». Київ: Поліграфкнига, 2015. – 128 с.
11. Вандерер С.І. Підготовка снайперів [навч. посіб.]. Львів: Астролябія, 2016. – 224 с.
12. Ганс фон Дах. Техніка бою [навч. посіб.]. Львів: Астролябія, 2016. – 220 с.

ДОДАТОК

Зразок екзаменаційного білету

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор

з науково-методичної
та навчальної роботи

_____Олексій ЖИЛЬЦОВ

« ____ » _____ 2020 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою

Факультету здоров'я, фізичного
виховання і спорту,

протокол № 03 від «24» березня 2020 р.

Вчений секретар _____

спеціальність: 017 Фізична культура і спорт

освітня програма: Фізичне виховання

освітній рівень: перший (бакалаврський)

Комплексний екзамен

зі спеціалізації «Захист Вітчизни»

Екзаменаційний білет № 1

1. Охарактеризуйте технології навчання у дисципліні «Захист Вітчизни».
2. Дайте визначення військовій дисципліні, розкрийте фактори її дотримання.
3. Продемонструйте послідовність неповного розбирання автомату Калашникова.

УХВАЛЕНО

на засіданні кафедри фізичного
виховання і педагогіки спорту

протокол № 11 від «11» березня 2020 р.

Завідувач кафедри

_____Лілія ЯСЬКО